

UREDITEV PODROČJA RAVNANJA Z ODPADKI OD URGENTNE DO SISTEMSKE UREDITVE

Mag. Tanja Bolte, v.d. direktorice Direktorata za okolje,
Ministrstvo za okolje in prostor

Uvod v predstavitev izhodišč

Sprememba zakonodaje - splošni del odpadkov

- ☐ splošne določbe glede varstva zdravja in ljudi pri ravnanju z odpadki,
- ☐ hierarhija ravnanja z odpadki,
- ☐ ureditev statusa stranskega proizvoda,
- ☐ Postopek za prenehanje statusa odpadka,

- ☐ **odgovornost za ravnanje z odpadki (brez ROP),**
- ☐ **stroški ravnanja z odpadki,**
- ☐ **obveznosti izvirnega povzročitelja ali drugega imetnika odpadkov,**
- ☐ **ukrepe za vzpostavitev integriranega in ustreznega omrežja naprav za odstranjevanje odpadkov in naprav za predelavo mešanih komunalnih odpadkov**
- ☐ **Izboljšati poročanje**

Prenos odpadkovnega paketa

- ☐ prenos odpadkovnega paketa 4 direktiv, ki spreminjajo 6 obstoječih direktiv
- ☐ Načelo razširjene odgovornosti
 - ☐ Direktiva o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih
 - ☐ Direktiva o spremembi direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih,
 - ☐ 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter
 - ☐ 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi
 - ☐ Direktiva o spremembi Direktive 1999/31/ES o odlaganju odpadkov na odlagališčih
 - ☐ Direktiva o spremembi Direktive 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži

Revizije Računskega sodišča - ukrepi in priporočila

- ☐ **Oblikovanje, določanje in nadziranje cen obveznih občinskih GJS varstva okolja, RP 17.11.2017**
- ☐ **Sistem ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami, RP 24.10.2017**
- ☐ **Ravnanje s komunalnimi odpadki, RP 2.9.2015**
- ☐ **Smotrnost zagotavljanja in izvajanja obvezne GJS sežiganja komunalnih odpadkov, RP 25.11.2014**

Aktivnosti v letu 2018/2019

- ☐ **Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur.l. RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17, 60/18 in 68/18)**

- ☐ **Zakon o interventnih ukrepih pri ravnanju s komunalno odpadno embalažo in z odpadnimi nagrobnimi svečami (ZIURKOE)**

Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (68/18)

- ☐ **Podpisano je 35 tripartitnih pogodb (IJS- izvajalec obdelave - MOP)**
- ☐ **Skupno 10.800 t KOE**
- ☐ **V skupni vrednosti 1,15 mio EUR**

ZIURKOE

- ☐ **29. 12. 2018 veljavnost zakona**
- ☐ **Skupna ocenjena vrednost javnega naročila 2,4 mio EUR**
- ☐ **Količine ocenjene na podlagi inšpekcijskih pregledov in na podlagi anket IJS**
- ☐ **IRSOP opravil preglede pri IJS/označili OE in ONS - do 24. 1. 2019 označeno**
 - 13.700 t KOE
 - 696 t ONS
- ☐ **Rok za oddajo ponudb 18. 2. 2019**

Pregled izhodišč za učinkovito ureditev ravnanja z odpadki

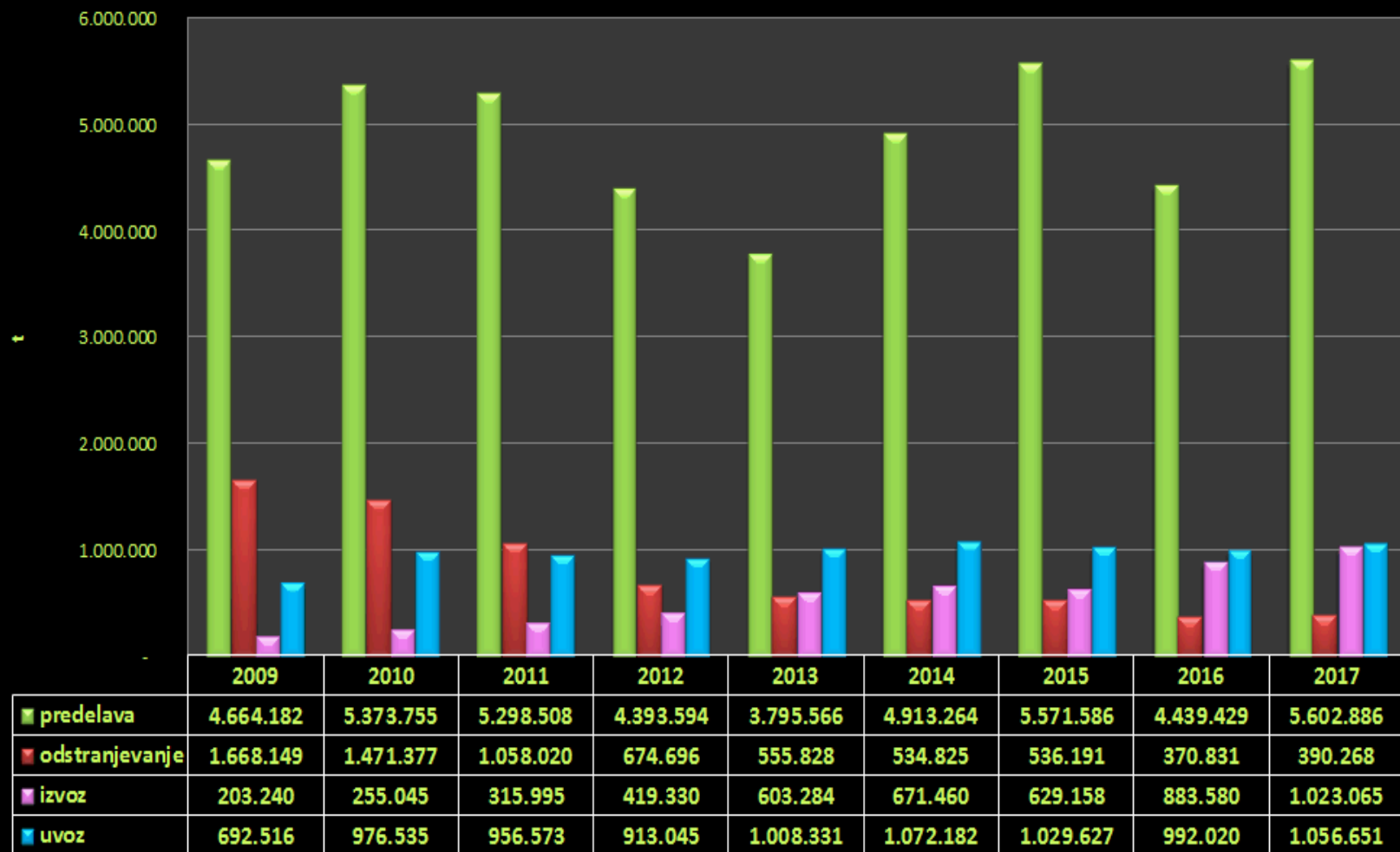
Mag. Jana Miklavčič, vodja Sektorja za odpadke,
Ministrstvo za okolje in prostor

Ravnanje z odpadki, 2009-2017

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Tok odpadkov

Vir: SURS; ARSO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

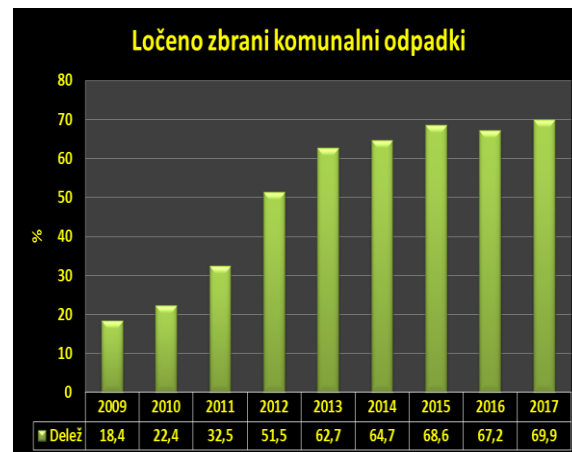
70 % (2017)
ločeno zbrani KO
18 % (2009)

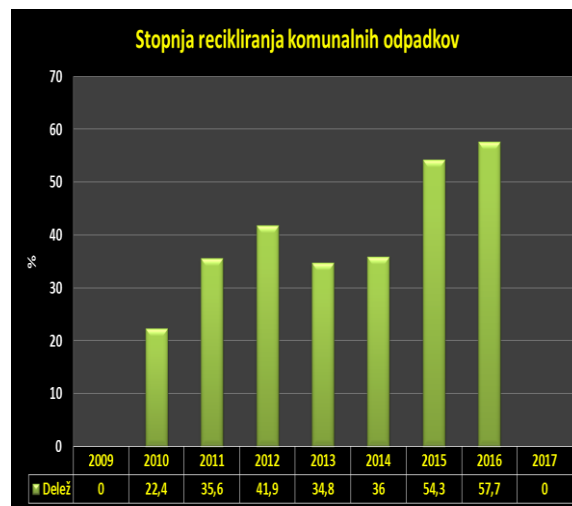
58 % (2016)
reciklirani KO
22 % (2010)

76% (2009)
odloženi KO
7 % (2017)

Vir: SI-STAT; Kazalniki za odpadke po: KAZALNIKI , LETO;
Ločeno zbrani komunalni odpadki (% vseh nastalih KO)

Vir: SI-STAT; Kazalniki za odpadke po: KAZALNIKI , LETO;
Stopnja recikliranja komunalnih odpadkov (% vseh nastalih KO)

CILJ: zmanjšanje odlaganja odpadkov na odlagališčih

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

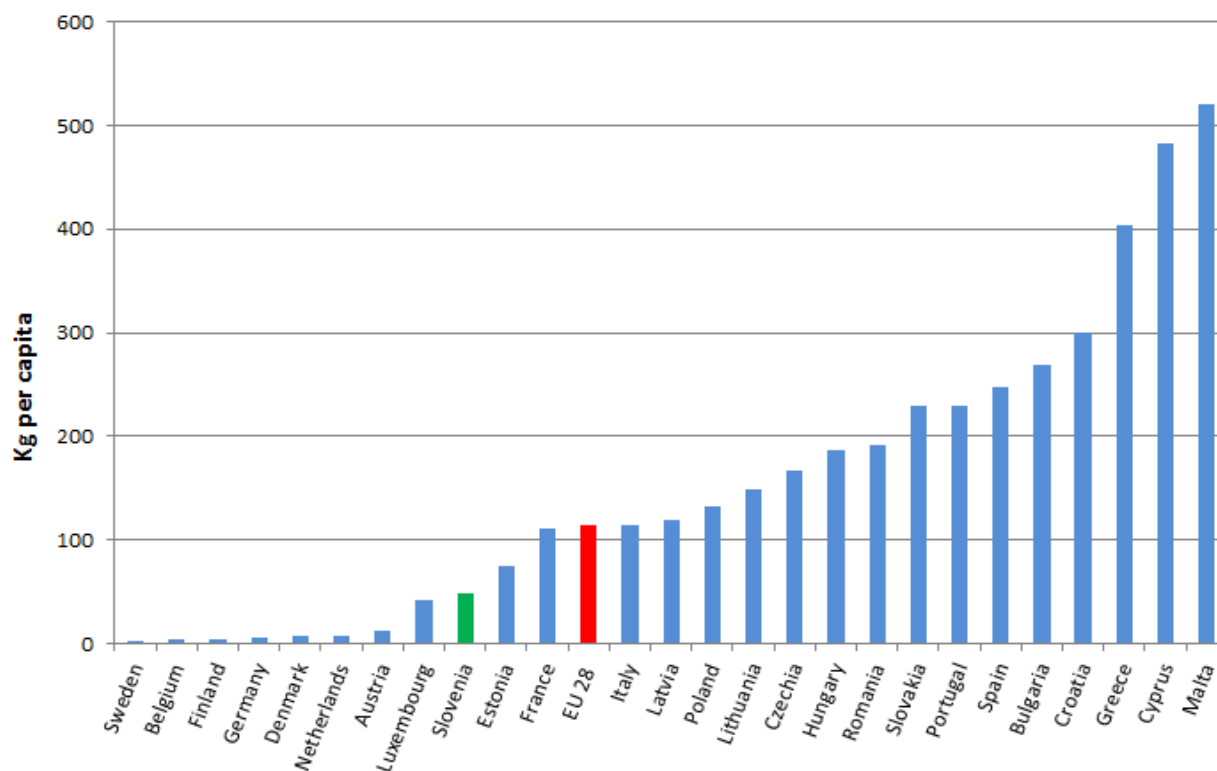
CILJ za komunalne odpadke:

2035: max **10%**

2017: EU28: 114 kg/preb.

RS: 48 kg/preb (= **7%**)

2017 Disposal - landfill and other (D1-D7, D12)

No data for Ireland and UK

CILJ: recikliranje komunalnih odpadkov

CILJ:

2025-2030-2035

55 – 60 - 65 %

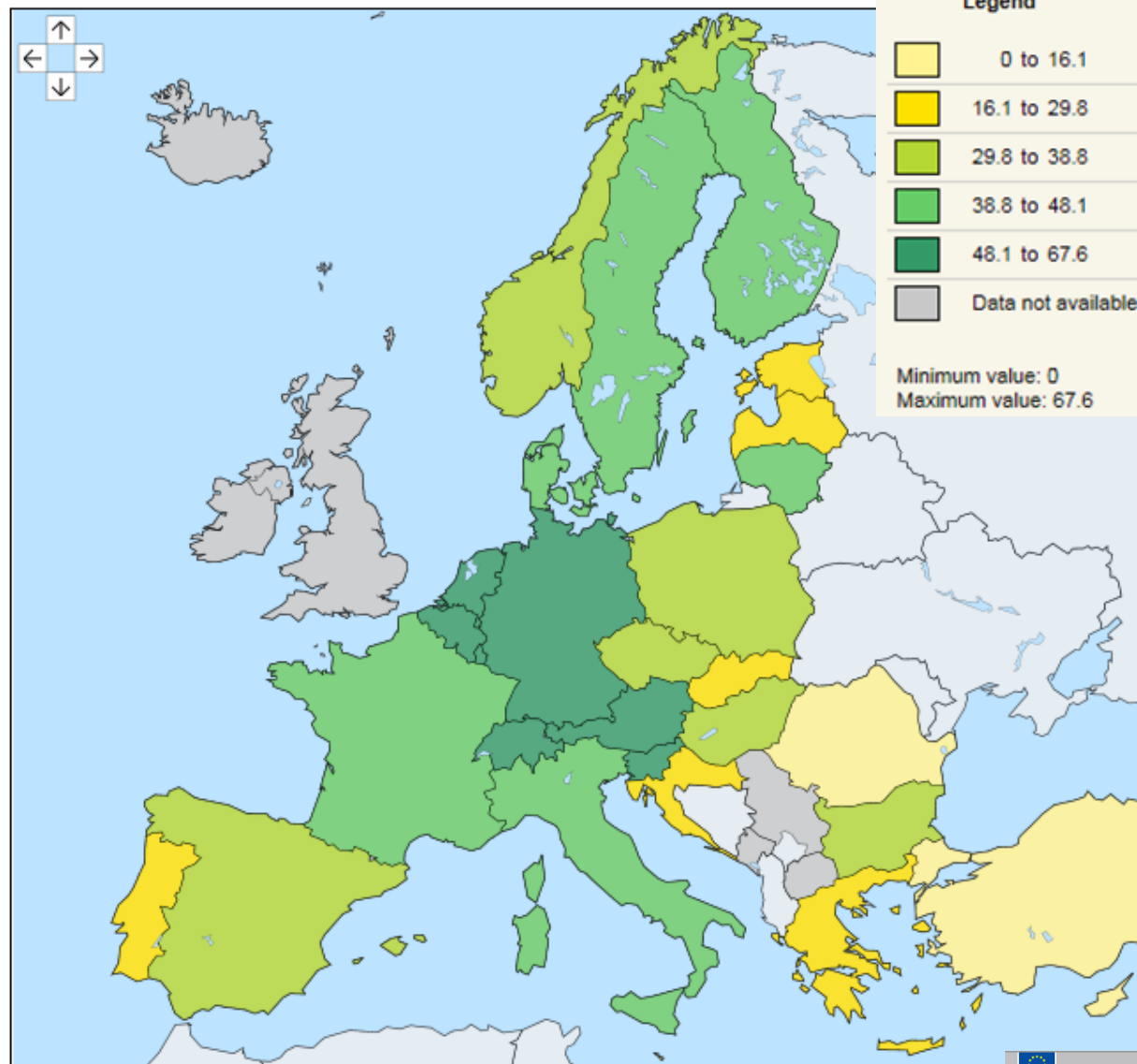
2017: EU28: 46,4%

RS: 57,8%

Recycling rate of municipal waste

% of total waste generated

The indicator measures the tonnage recycled from municipal waste divided by the total ... [more](#)

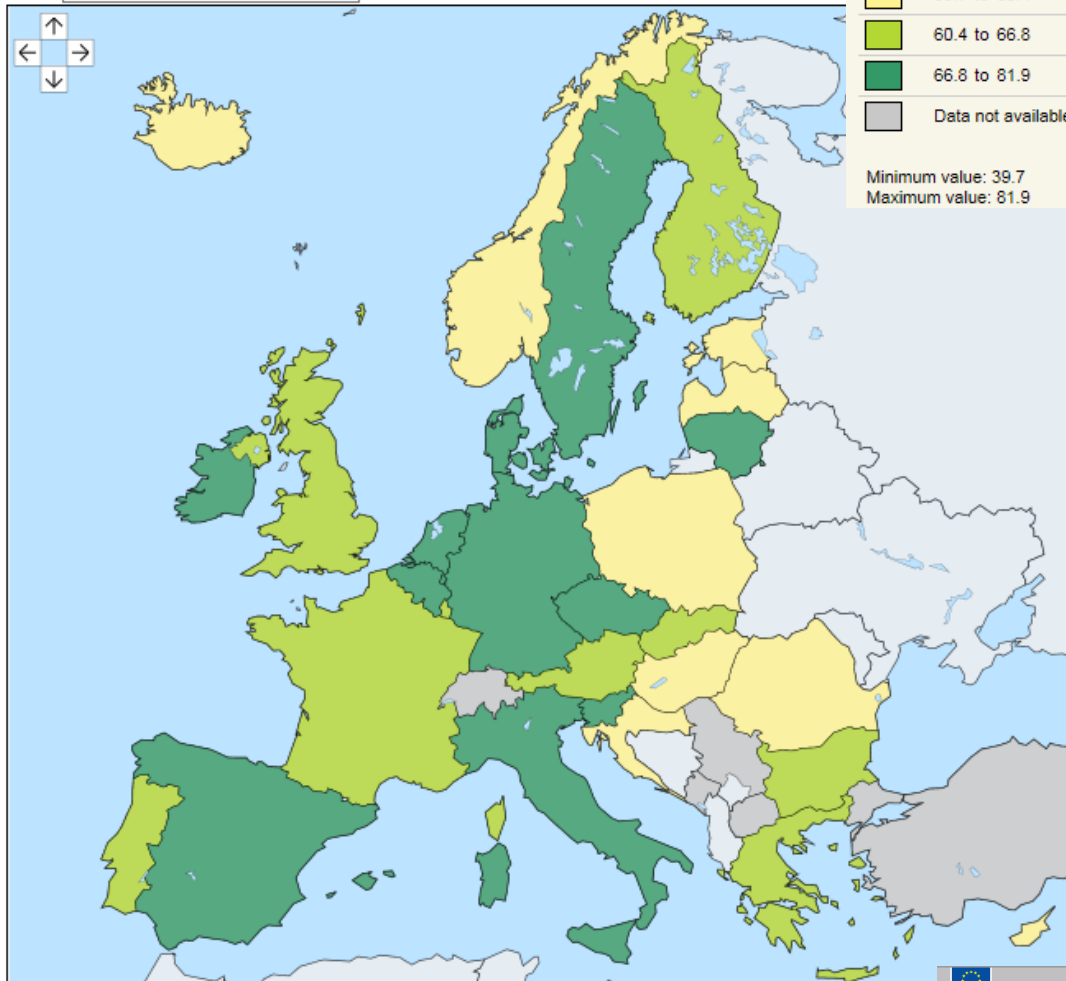

Recycling rates for packaging waste

%

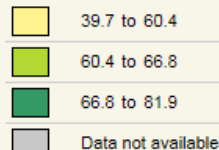
'Recycling rate' for the purposes of Article 6(1) of Directive 94/62/EC means the total ... [more](#)

waste Packaging

Data for 2016

Legend

Minimum value: 39.7
Maximum value: 81.9

CILJ: recikliranje odpadne embalaže

2025 65 %

2030 70 %

2025

50 % plastike; 55 %

25 % lesa; 30 %

70 % železa in jekla; 80 %,

50 % aluminija; 60 %

70 % stekla; 75 %

75 % papirja in kartona; 85 %

2030

55 %

30 %

80 %, 50 %

60 %

75 %

85 %

2012

22,5 %

15 %

50 %

55 %

60 %

2016: EU28: 67,2%

RS: 69,4%

Razširjena odgovornost proizvajalcev

**Izhodišča za učinkovito ureditev načela ROP v
sistemu ravnanja z odpadki**

Težave pri izvajanju ROP

Pri izvajanju predpisov, kjer je bila uveljavljena ROP se soočamo s težavami, ki so posledica:

- obstoječega pravnega okvira **sistema ravnanja z odpadki** in **pomanjkljive vključitve načela ROP** v ta okvir, s parcialnimi rešitvami,
- **pomanjkljivega institucionalnega okvirja** za delovanje tega principa in
- **nezadostnega nadzora.**

Nujna in učinkovita rešitev težav je edino sistemska.

„Nepravi“ nosilci ROP

Nezadostna oziroma celo neustrezna opredelitev nosilcev skupnega sistema ROP

- ne izhaja iz primarnega javnega interesa varstva okolja izpolnjevanja obveznosti proizvajalcev,
- dopušča nosilcem izvajanje načela ROP zaradi svojih poslovno-ekonomskih interesov,
- v osnovi dopušča in generira konflikt interesov v okviru izvajanja svojega poslanstva in v odnosu z ostalimi nosilci.

Nosilci ROP – praksa EU

Praviloma so

- nosilci zgolj proizvajalci ali njihova združenja,
- opredeljeni kot nepridobitna dejavnost.

Možnosti so

- centralizirano - en nosilec ali
- dopuščanje tekmovalnosti - več nosilcev.

En nosilec ROP:

OE: BG, CY, CZ, FR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT.
OPB in OA: CY, CZ, DE, ES, HR, LT, LV, MT, NL, SK.
OEE0: BE, CY, DK, LT, LU.
IV: BE, DK, ES, GR, IT, LU, LV, PL, PT, SK.

„Nepravi“ nosilci ROP

Izhodišča za učinkovito ureditev

NOSILCI ZAKAJ? Zaradi „izpolnjevanja obveznosti“.

KDO? Zgolj proizvajalci.

KAKO?

- Finančno,
- **Finančno in delno organizacijsko,**
- Finančno in popolnoma organizacijsko.

Neprofitno.

Centralizirano (en nosilec).

Odobritev z dovoljenjem.

„Nepravi“ nosilci ROP- rešitev

Izhodišča za učinkovito ureditev

Prednosti centraliziranega sistema:

- ☐ ni potrebe po ustanovitvi koordinacijskega telesa, ki sistem administrativno in finančno obremeni
- ☐ enostaven in transparenten
- ☐ lažje in poenostavljeno preverjanje/verifikacija izpolnjevanja obveznosti in doseganja okoljskih ciljev.
- ☐ pomaga zagotavljati kvaliteto ravnanja z odpadki

Pomanjkljiv institucionalni okvir

Predpogoj za učinkovito delovanje / izvajanje ROP:

- identifikacija akterjev na trgu (register proizvajalcev)
- določitev tržnih deležev in obveznosti
- trenuten vpogled v izpolnjevanje obveznosti (če je nosilec več dodatno še koordinacijsko telo t.i. „Clearing House“).

Trenutno:

- register proizvajalcev: FURS / ARSO,
- trenuten vpogled v izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev – ne obstaja,
- koordinacijsko telo – ne obstaja.

Tuja praksa:

1. **znotraj državnih organov** (register, „clearing house“)
2. Izven državnih organov – zasebni sektor, zavezanci/proizvajalci - s podelitvijo javnega pooblastila
3. Nosilci imajo obveznost da poskrbijo za koordinacijsko telo.

Pomanjkljiv nadzor

Izhodišča za učinkovito ureditev

Zagotovitev dodatnega nadzora z vidika zagotavljanja okoljskih ciljev.

Zagotovitev nadzora skladnosti delovanja in izpolnjevanja obveznosti.

Zagotovitev pregleda poročila nosilca kot ključnega dela nadzora.

Rešitev:

- neodvisen pregled / revizija poročil z vidika doseganja okoljskih ciljev.**

(redne neodvisne revizije zahteva tudi nov 8.a člen WFD)

IZZIVI IN POTREBNE IZBOLJŠAVE

- ☐ prenos svežnja direktiv o odpadkih (ukrepi za doseganje ciljev, novi izračuni, program ravnanja in preprečevanja odpadkov, ukrepi za plastične izdelke za enkratno uporabo, ...)
- ☐ uskladiti sisteme razširjene odgovornosti proizvajalcev
- ☐ izboljšati kakovost ločeno zbranih odpadkov
- ☐ samozadostnost za termično obdelavo komunalnih odpadkov
- ☐ izboljšati poročanje in analizo podatkov

Hvala za vašo pozornost.